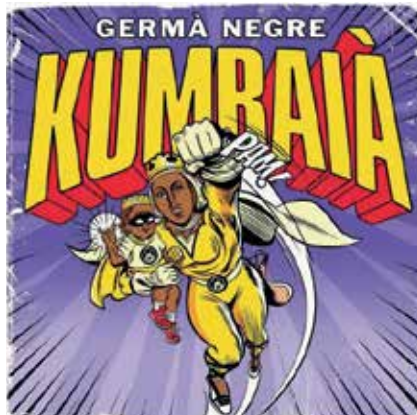


EL PLA DE L'ESTANY

Text > **XAVIER XARGAY I OLIVA**

Dels noms | Quan llegiu aquesta crònica, els actes que la motiven hauran passat ja fa força mesos, però com que vol ser una reflexió lingüística, crec que ja em perdonareu el decalatge temporal. Els municipis pladestanyencs s'esforcen a programar activitats que els revitalitzin i que convidin la gent a visitar-los, sobretot en dates assenyalades com poden ser Nadal o Tots Sants. Per Nadal, a més de pessebres, pessebres vivents i pastorets, s'organitzen els mercats o fires. Per Tots Sants, se celebra la Castanyada o el Halloween. No sé si vosaltres creieu que el nom fa la cosa o no; jo, en concret pels noms que ara us comentaré, espero que no, que el nom no faci la cosa, perquè que del mercat de Nadal palolenc en diguin *Market* (a l'anglesa: jo espero que continuï amb un *Palol-París-London*) o que a la festa de Tots Sants a Cornellà l'anomenin *Castaween* em fa pensar que la bona feina organitzativa no es mereix uns noms terrorífics. Què voleu que us digui! M'agrada més saber que assisteixo a la Fira de Nadal de Porqueres o a una magnífica Nit de les Ànimes a Camós, o als Halloween de la Farga i el Barri Vell banyolins i porquerencs o a la Castanyada del Mas Palau o de Sant Miquel de Campmajor, perquè, en aquests casos, sé que el nom fa la cosa.

De gossos | Com que fer una llista, sigui del tema que sigui, em posa una mica nerviós (deu ser un trauma per les llistes de pecats que em demanava el confessor), i com que si la fes hauria de parlar de presentacions musicals (Judit Jacquet, nous discos de Germà Negre i d'Eli Rodríguez, Jamboree Gang, Ferro Negre, el festival FlamencGi a Porqueres), o cinematogràfiques (la Concha d'Or a Albert Serra; els documentals d'Unai Canela i Juli Suárez, i el dedicat als colors del blanc d'en Barraca; el curtmetratge de Clàudia Cedó; o el projecte d'Isaki Lacuesta sobre Banyoles, amb producció de J. J. Bayona), o literàries (la Creu de Sant Jordi a Salvador Oliva, i un grapat de nous llibres), me l'estalvio i us comento un cas de crònica negra. Crònica negra canina. Dues ma-



>> Kumbaià, el tercer disc dels banyolins Germà Negre. (Foto: RÀDIO BANYOLES)

nifestacions a Banyoles han reclamat una solució per al cas del segrest d'un gos a Navata, amb banyolins presumptament implicats. El cas del gos Lucky és d'aquells d'embolica que fa fort (veïns que no s'avenen i es denuncien, home encaputxat, filmacions, camioneta prestada, policia i grua locals, gos lladrador, èxit viral), però a sobre me n'assabento mentre llegeixo la novel·la *Día de perros*, la segona obra d'Alicia Giménez Bartlett (la novel·la negra és un excel·lent desengreixant per a les elevacions d'esperit) que mostra un submon amb gossos víctimes i assassins, i em deixa mala boca, pitjor que la que em deixa una llista d'activitats.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > **EUSEBI PUIGDEMUNT**

Serveis bancaris | A partir del mes de desembre passat, tretze dels dinou municipis de la comarca ripollesa ja disposen de serveis bancaris gràcies a una iniciativa conjunta de CaixaBank i Caixa d'Enginyers. Es tracta d'un servei de banca mòbil que porta els caixers automàtics i els serveis financers a aquells municipis que no en disposaven, i que no és res més que una xarxa d'oficines bancàries mòbils itinerant que té com a objectiu garantir la inclusió financera. Els veïns dels municipis beneficiats reben, així, una o dues vegades al mes, les atencions de personal especialitzat i les prestacions de les sucursals bancàries esmentades, i no s'han de desplaçar a altres poblacions de la comarca. En paraules de l'alcalde de Molló, un dels

municipis que havia disposat d'oficina bancària pròpia, «es tracta d'un servei que els pobles, degut a l'envelliment progressiu de la població, cada vegada necessitem més».

Tradicions | Aquesta nòtula està centrada en la petita població de Vallfogona de Ripollès, on es va celebrar la Setmana de la Pedra Seca, que hi va tenir lloc entre els dies 22 de novembre i 1 de desembre. En va ser la tercera edició, organitzada per l'Ajuntament de la població amb el suport del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Cal dir que Vallfogona és, potser, el municipi de la comarca amb més patrimoni de pedra seca. L'objectiu de l'activitat va ser promocionar aquesta tècnica com a patrimoni i ofici, i alhora contribuir a preservar-la i reconèixer-la, i a posar en valor el seu potencial ecològic, ja que aquesta mena de construccions ajuden a donar vida a una bona munió d'animals i a protegir l'entorn natural. Una de les activitats preparades per a aquesta tercera edició va consistir en un taller participatiu obert a tothom, a redós de l'església de Sant Julià, on l'artesà marger i paretseaire garrotxí E. Prada va ensenyar els rudiments d'aquesta tècnica constructiva mil·lenària i va refer un nou tram del mur de pedra seca que sosté el camí ral, en concret el tram que aguanta el camí esmentat just a l'entrada del recinte de la sagrera de l'església de Sant Julià.

Fires i activitats nadalenques | Les fires i activitats relacionades amb el Nadal van tenir el seu tret de sortida durant el llarg cap de setmana de la Puríssima a pràcticament tots els pobles i municipis de la comarca, els quals van sumar activitats lúdiques i culturals als seus atractius naturals. No és pas cap secret dir que totes aquestes propostes anaven encaminades a ajudar a dinamitzar el territori de cara a un mes clau per al sector dels serveis (restauració i comerç), a més de turístic, com sol ser el desembre. D'entre totes les propostes nadalenques, van destacar les fires o mercats de Nadal de Ripoll, de Sant Joan de les Abadesses, de Ribes de Freser, de Campdevànol, de Campelles... Cal dir que a moltes d'aquestes celebracions s'hi van incorporar novetats per tal de fer-les més atractives: a Camprodon, el personatge del tió es va convertir en el protagonista principal; a Ripoll,



>> Cartell de la Fira de Nadal de Ripoll.

hi va haver més concerts, animació i una àrea de furgoteques (*food trucks*); a Sant Joan de les Abadesses, una variada diversificació d'activitats, que incloïen des de tallers de decoració nadalenca fins a música, arbres dels desitjos, cagada del tió per a la mainada, etc.; a Campdevànol, una mostra pessebrística a la torre Mossèn Tor; a Campelles,

tot de tallers, com ara El Gourmand; a Ribes de Freser, un seguit d'activitats que es van repartir al llarg de tot el mes de desembre, l'encesa de la il·luminació nadalenca, la quina, etc. També cal fer esment de la pujada de pessebres a diversos cims de la comarca. Els més matiners van ser el CEE Ripoll i la UE Sant Joan de les Abadesses, que el dia 1 de desembre els van dur a Sant Amand i al Taga, respectivament. Posteriorment, es van afegir a pujar els seus pessebres a les muntanyes dels seus termes Vallfogona de Ripollès; Planoles, al puig de Dòrria; Pardines, al Tos, o Campdevànol, al Costa Pubilla.

LA SELVA

Text i foto > SEBASTIÀ GODAY

La Fundició no es fon | Des de fa trenta anys, La Fundició és un grup integrat per nou amics que es troben i retroben pel gust de mantenir una

amistat adquirida en anys estudiantils i professionals i regalar-se —probablement, en un dinar ben guisat i regat— una obra artística seriada encarregada a un artista gironí. Enguany, al Museu Etnogràfic del Montseny - La Gabella d'Arbúcies han mostrat al públic les obres que han acumulat en trenta anys de vida i que, en conjunt, són un tresor, sigui per la bellesa, sigui per la varietat, sigui per la vertebració iconogràfica, sigui per un valor preciós: ser part d'una societat civil que sense escarafalls ni subvencions treballa per l'art i la companyonia sense subterfugis. Uns amics i acompanyants que retornen part dels seus guanys a la societat, i amb aquesta voluntat han pogut fer donació a la ciutat de Girona de les escultures públiques de Mim Juncà o Àlex Nogué, que l'enriqueixen. A La Gabella han resumit les tres dècades en una deliciosa exposició on preval la transversalitat i qualitat dels artistes gironins, amb una acurada i equilibrada reproducció d'obres noucentistes o fotografies antigues o amb obres de rabiosa

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > MONTSERRAT BONVEHÍ ROSICH,
resident a Saint Louis (Estats Units)



Ser arquitecte durant la crisi del 2016 no va ser fàcil. Jo vaig tenir la sort de no viure-ho tan de prop. Aquella tardor vaig començar una experiència temporal com a professora visitant en una universitat dels Estats Units. El que havia de ser temporal, però, s'ha convertit en gairebé deu anys de vida a l'estranger.

Durant tots aquests anys he treballat en diferents institucions acadèmiques: la Universitat de Virgínia, una de les més antigues d'Amèrica, el fundador de la qual va ser Thomas Jefferson; la Universitat de Harvard, a Cambridge, i, actualment, la Universitat de Washington, a Saint Louis, Missouri.

Sovint se sent a parlar de la inversió espectacular en recerca i desenvolupament que es duu a terme als Estats Units, i és ben cert. Els que coneixem les institucions d'ensenyament supe-